

Rijmschema

Literatuur – kenmerken, groep 7-8

Betekenisnetwerk: rijmwoord, zin, rijmen, poëzie, gedicht, klank

Zeg het met poëzie!

Soms wil je iets zeggen, maar weet je niet hoe je het wilt vertellen. Probeer het eens met poëzie! Poëzie of gedichten zijn er in veel verschillende soorten en ze hebben allemaal een eigen opbouw en vorm (Elfje, Haiku, Naamgedicht). Een elfje en een Haiku rijmen meestal niet, maar andere dichtvormen, zoals de Limerick, rijmen wel. Kinderen kunnen vaak wel rijmen, maar zelf een gedicht schrijven is best lastig. Zo nu en dan een gedicht schrijven heeft weinig betekenis voor een kind. Daarom is een week of een aantal weken waarin je aan poëzie werkt veel betekenisvoller. Een langere periode eraan werken, het liefst gekoppeld aan een thema, geeft de kans tot verkennen en verdiepen van het fenomeen poëzie. Je zet allerlei soorten gedichten op het bord klaar en laat kinderen tot de conclusie komen dat het gaat om het genre gedichten. Je laat hen verwoorden waarom het gedichten zijn en waaraan ze dat kunnen zien. Je kunt vervolgens naar je specifieke lesdoel sturen: Het schrijven van een gedicht met een specifiek rijmschema. Na een instructie over verschillende rijmschema's (bijv. AABB (gepaard rijm), ABAB (gekruist rijm)) gaan de kinderen aan de slag. Voordat ze een gedicht schrijven, gaan ze binnen het thema/onderwerp rijmen met verschillende woorden met dezelfde klank. Al deze rijmwoorden schrijven ze op. Vanuit de rijmwoorden gaan ze twee zinnen maken, waarbij de laatste woorden steeds de rijmwoorden zijn. Daarna zetten ze de koppeltjes van zinnen in een voor hen logische volgorde. Resultaat: een gedicht met rijmschema AABB!

Bron: Bjorn Danen, leerkracht Daltonschool de Evenaar (groep 7), Oss

Het **rijmschema** is de schematische weergave van de [eindrijmen](#) in een [gedicht](#).

Men noemt de eerste [rijmklank](#) a, de tweede b enz. Men komt zo tot de volgende rijmschema's: a a b b c c = gepaard rijm, a b a b = gekruist rijm.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/>